

КАРАР

Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районы
Хужәмэт авыл жирлеге Советы

«15» декабрь 2023 ел

№ 2

Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районының
«Хужәмэт авыл жирлеге» МБ муниципаль мөлкәтенә ия булу, аннан файдалану,
идарә итү һәм эш итү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге №131-ФЗ Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлдәге №45-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районының «Хужәмэт авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы нигезендә, муниципаль мөлкәттән нәтижәле файдалану максатларында, Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районының Хужәмэт авыл жирлеге Советы карар чыгарды:

1. Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районының «Хужәмэт авыл жирлеге» муниципаль мөлкәтенә ия булу, алардан файдалану, идарә итү һәм эш итү тәртибен, 1 нче кушымта нигезендә расларга.
2. «Минзэлэ муниципаль районының Хужәмэт авыл жирлеге советы карарын «Минзэлэ муниципаль районының Хужәмэт авыл жирлеге милкендәге мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибе турында» 21.12.2016 № 1 карарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карар рәсми басылып чыгарга тиеш.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны законлылык, хокук тәртибе һәм депутатлык эшчәнлегә мәсьәләләре буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Минзэлэ муниципаль районы
Хужәмэт авыл жирлеге башлыгы,
Совет рәисе

З.Р. Мортазина

Татарстан Республикасы
Минзэлэ муниципаль
районының Хужәмэт авыл
жирлеге Советы карарына
кушымта
15.12.2023 № 1

Нигезләмә
«Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районының
«Хужәмэт авыл жирлеге» МБ милкендәге мөлкәт белән
идарә итү һәм эш итү тәртибе турында»

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Гражданлык кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 № 131-ФЗ Федераль закон, «дәүләт һәм муниципаль милекне хосусыйлаштыру турында» 21.12.2001 № 178-ФЗ Федераль закон, 03.11.2006 № 174-ФЗ Федераль закон нигезендә эшләнгән автоном учреждениеләр турында, 26.07.2006 елгы 135-ФЗ номерлы федераль закон конкуренцияне яклау турында, «Муниципаль милектә булган мөлкәтне чикләү белән бәйлә мәсьәләләрне хәл итү тәртибе турында» 06.08.2008 № 71-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 28.07.2004 № 45-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы, Минзэлэ муниципаль районы «Хужәмэт авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы белән расланган, Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районы Хужәмэт авыл жирлеге Советы 10.03.2016 ел № 1 карары белән расланган.

1.2. Муниципаль милекне нәтижәле файдалануны тәмин итү, шулай ук аны алга таба үстерү өчен хокукый һәм икътисадый база булдыру максатларында әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районының «Хужәмэт авыл жирлеге» МБ муниципаль милкен биләү, алардан файдалану, идарә итү һәм аның белән эш итү тәртибен билгели.

1.3. Әлеге Нигезләмә белән түбәндәгеләр билгеләнә:

- 1) муниципаль милек составы;
- 2) муниципаль милеккә ия булу, файдалану, идарә итү һәм аның белән эш итүнең төп максатлары һәм бурычлары;
- 3) муниципаль мөлкәткә, шул исәптән муниципаль учреждениеләргә беркетелгән оператив идарә хокукында, шулай ук муниципаль казнаны тәшкит итүче мөлкәткә ия булу, аннан файдалану, идарә итү һәм аның белән эш итү тәртибе;
- 4) хужалык жәмгыятьләренең устав капиталларында муниципаль берәмлекнең акцияләре (өлешләре) белән идарә итү һәм эш итү тәртибе;

- 5) муниципаль милекне исәптән төшерү тәртибе;
- 6) муниципаль мөлкәтне исәпкә алу тәртибе һәм аннан файдалануны тикшереп торуну гамәлгә ашыру тәртибе.

1.3. Әлеге Нигезләмәнең гамәли көче авыл җирлеге бюджеты чаралары белән эш итүгә кагылмый.

1.4. Муниципаль милектә булган милек муниципаль бюджет учреждениеләренә Россия Федерациясенә гражданлык законнары һәм әлеге Нигезләмәгә таянып, оператив идарә итү хокукында беркетелә.

Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә беркетелмәгән башка муниципаль мөлкәт Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл җирлегенә казна составын тәшкит итә.

1.6. Муниципаль милектә түбәндәгеләр булырга мөмкин:

- 1) җирле үзидарә органнары һәм җирле үзидарә вазыйфаи затлары, муниципаль хезмәткәрләр, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәткәрләре эшчәнлеген тәмин итү өчен билгеләнгән мөлкәт;

- 2) җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мөлкәт, федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очракларда;

- 3) җирле үзидарә органнарына федераль законнар белән бирелгән һәм җирле әһәмияттәге мәсьәләләргә кертелмәгән мәсьәләләргә хәл итү өчен кирәкле мөлкәт;

- 4) муниципаль берәмлек чикләрендә җирлекләргә электр - һәм газ белән тәмин итү өчен билгеләнгән мөлкәт;

- 5) муниципаль район чикләрендәге торак пунктлар чикләреннән тыш җирле әһәмияттәге автомобиль юллары, шулай ук мондый автомобиль юлларына хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән мөлкәт;

- 6) пассажирлар транспорты һәм муниципаль берәмлек территориясендә җирлекләр арасында халыкка транспорт хезмәте күрсәтү өчен билгеләнгән башка мөлкәт;

- 7) муниципаль берәмлек территориясендә гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен кисәтү һәм бетерү өчен билгеләнгән мөлкәт;

- 8) муниципаль берәмлек территориясендә җәмәгать тәртибен саклауны оештыру өчен билгеләнгән мөлкәт;

- 9) мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта (тулы) гомуми белем бирүне тәмин итү, шулай ук каникул вакытында балаларның ялын оештыру һәм һәркемгә мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта (тулы) гомуми белем бирүне тәмин итү өчен билгеләнгән мөлкәт;

- 10) муниципаль берәмлек территориясендә ашыгыч медицина ярдәме күрсәтү (санитар-авиация ярдәменнән тыш) өчен билгеләнгән мөлкәт, амбулатор-поликлиника, стационар-поликлиника һәм хастаханә учреждениеләрендә, йөклелек чорында, бала тапканнан соң хатын-кызларга медицина ярдәме күрсәтү өчен беренчел медицина-санитария ярдәме күрсәтү;

- 11) көнкүреш һәм сәнәгать калдыкларын утильләштерү һәм эшкәртү өчен билгеләнгән мөлкәт;

12) архив фондлары, шул исәптән жир төзелеше һәм шәһәр төзелеше документлары кадастры, шулай ук күрсәтелгән фондларны саклау өчен билгеләнгән мөлкәт;

13) муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен кирәкле мөлкәт;

14) федераль законнар нигезендә муниципаль берәмлекнең муниципаль милкенә кертелгән жир кишәрлекләре;

15) Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Хужәмәт авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге милкендәге буалар, су белән алмаштырылган карьерлар;

16) Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Хужәмәт авыл жирлегә» МБ территориясендә жирле әһәмияттәге дөвалау-савыктыру урыннарын һәм курортларны саклауны булдыру, үстерү һәм тәмин итү өчен билгеләнгән мөлкәт;

17) муниципаль берәмлек составына керүче жирлекләренә, жирле үзидарә органнары белән Килешүләр булганда, ял итүне оештыру һәм мәдәният оешмалары хезмәтләрен күрсәтү өчен билгеләнгән мөлкәт;

18) муниципаль берәмлек территориясендә физик культураны һәм массакүләм спортны үстерү өчен билгеләнгән мөлкәт;

19) халыкны һәм муниципаль берәмлек территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау оештыру өчен билгеләнгән мөлкәт;

20) су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү, аларның гомерен һәм сәламәтлеген саклау өчен билгеләнгән мөлкәт;

21) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очрақларда мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният ядкарьләре) тарихи-мәдәни әһәмияттәге категориясенә бәйсез рәвештә;

22) Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Хужәмәт авыл жирлегә» МБ территориясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерүгә ярдәм итү өчен билгеләнгән мөлкәт, шул исәптән кече һәм урта эшқуарлык субъектларына ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм үстерү өчен;

23) муниципаль берәмлек территориясендә социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга ярдәм күрсәтү өчен билгеләнгән мөлкәт.

2. Муниципаль мөлкәткә ия булу, аннан файдалану, идарә итү һәм аның белән эш итү максатлары һәм бурычлары

2.1. Муниципаль милектәге объектларга ия булу, алардан файдалану, идарә итү һәм алар белән эш итүнең төп максатлары булып тора:

- 1) муниципаль берәмлекнең матди-финанс хәлен ныгыту;
- 2) социаль-икътисадый үсеш өчен кулланыла торган муниципаль милектәге мөлкәтне үрчетү һәм аның торышын яхшырту;
- 3) авыл жирлегә бюджеты керемнәрен арттыру;
- 4) башка максатлар Россия Федерациясе законнары, Татарстан

Республикасы законнары, Муниципаль хокукый актлар нигезендә.

2.2. Әлеге нигезләмәнең 2.1 пункттында билгеләнгән максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычлар билгеләнә:

1) Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Хужәмәт авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджетына салым булмаган кертемнәрне муниципаль милектәге файдаланылмый торган объектларны граждан әйләнешенә жәлеп итү, алардан файдалануның нәтижәләлеген күтәрү исәбенә арттыру;

2) муниципаль милекне саклап калу һәм үрчетү, биләү, файдалану, идарә итү һәм эш итү Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Хужәмәт авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджетына керемнәрне, шулай ук халыкның ижтимагый ихтыяжларын тәмин итү өчен кирәкле мөлкәтне жәлеп итүне тәмин итә;

3) муниципаль милек структурасын оптимальләштерү;

4) хужалык жәмгыятьләрендә муниципаль учреждениеләрнең мөлкәти комплексларыннан, муниципаль берәмлекнең акцияләр өлешләрәннән (пакетларыннан) керемнәр алу;

5) муниципаль милекне предприятиеләргә һәм учреждениеләргә беркетү, аны ышанычлы идарәгә, түләүсез (тиз арада) файдалануга, арендага, карап тотуга (хезмәт күрсәтүгә) һ. б. ш. ларга тапшыру шартларының үтәлешен контрольдә тоту, шулай ук сату-алу шартларының, муниципаль милекне хосусыйлаштыру планнарының үтәлешен контрольдә тоту;

6) муниципаль милеккә ия булу, алардан файдалану, идарә итү һәм аның белән эш итүнең хокукый базасын камилләштерү, муниципаль мөлкәт белән нәтижәле идарә итүне, идарә итүне һәм эш итүне, базар инфраструктурасын һәм икътисадның дәүләтнеке булмаган секторын үстерүне тәмин итә торган кирәкле оештыру һәм финанс шартларын формалаштыру;

7) муниципаль мөлкәтне һәм аның хәрәкәтен өлешләп исәпкә алу;

8) Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль хокукый актлар нигезендә башка бурычлар.

3. Муниципаль милекне формалаштыру

3.1. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегенең муниципаль милек исәбе муниципаль милек реестрында алып барыла, ул муниципаль милектәге исәпкә алу объектлары (биналар, корылмалар, күчемле мөлкәт, жир кишәрлекләре) турында мәгълүматны чагылдыра.

Муниципаль милек реестрына объектлар Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлеге Башкарма комитеты күрсәтмәсе буенча кертелә:

1) Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән федераль милеккә, Татарстан Республикасы дәүләт милкенә һәм муниципаль милеккә Россия Федерациясе дәүләт милкен бүлү турында:

- Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Хужәмәт авыл жирлегенә» муниципаль милкенә федераль милек объектларын тапшыру,

- Татарстан Республикасы дәүләт милке объектларын Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Хужәмәт авыл жирлегенә» муниципаль милкенә тапшыру;

2) яңа төзелгән объектларны муниципаль берәмлек бюджеты акчалары исәбеннән файдалануга тапшырганда;

3) граждан-хокукый алыш-бирешләр нәтижәсендә мөлкәт сатып алганда (сату-алу шартнамәләре нигезендә, менла, бүлек) яисә Россия Федерациясенә гамәлдәге законнарында каралган башка алыш-бирешләр нәтижәсендә;

4) муниципаль милектән файдалану нәтижәсендә продукция, жиләк-жимеш һәм керемнәр алу юлы белән;

5) хужасыз күчмәсз әйберләргә муниципаль милек дип тану турындагы суд карары нигезендә.

4. Муниципаль мөлкәт милекчесенә вәкаләтләре

4.1. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегенә Башкарма комитеты үз вәкаләтләре чикләрендә муниципаль милек белән идарә итүгә гамәлгә ашыручы даими эшләрчә жирле үзидарә органы булып тора, шул исәптән Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Хужәмәт авыл жирлегенә» МБ милкендәге жир кишәрлекләре белән.

4.2. Муниципаль мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибе Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегенә Башкарма комитеты компетенциясенә керә.

4.3. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегенә Башкарма комитеты Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Хужәмәт авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә Уставы, Россия Федерациясенең законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль мөлкәт белән идарә итә, файдалана, идарә итә һәм эш итә.

4.4. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегенә башкарма комитеты Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегенә советы билгеләгән тәртиптә Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының

«Хужәмәт авыл жирлегенә» МБ территориясендәге предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән муниципаль милеккә идарә итү, үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегенә Башкарма комитеты үз вәкаләтләре чикләрендә:

- гамәлдәге федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Хужәмәт авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә уставы нигезендә башка вәкаләтләргә

гамәлгә ашыра.

4.5. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегә Башкарма комитеты вәкаләтләренә керә:

- үз вәкаләтләре чикләрендә муниципаль милек объектлары белән идарә итүне һәм эш итүне гамәлгә ашыру;

- Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Хужәмәт авыл жирлегә» МБ муниципаль милек объектлары реестрын алып бару;

- муниципаль мөлкәтне файдалану нәтижәләлеген анализлау;

- Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Хужәмәт авыл жирлегә» муниципаль мөлкәтен хосусыйлаштыруның

фаразлау планын гамәлгә ашыру;

- хосусыйлаштырыла торган предприятиеләр, оешмалар мөлкәте составын формалаштыру;

- муниципаль милекне инвентаризацияләү үткөрү;

- мөлкәт сату буенча ачык аукционнарны оештыру һәм үткөрү;

- муниципаль милеккә карата милеккә ия булу һәм (яки) файдалану хокукларын күчерүне күздә тоткан шартнамәләр төзү хокукына ачык конкурслар оештыру һәм үткөрү;

- муниципаль казна мөлкәтен арендаучы хокукын гамәлгә ашыру;

- муниципаль милек белән ышанычлы идарә итү, арендага бирү, түләүсез (тиз арада) файдалану, карап тоту (хезмәт күрсәтү), муниципаль милек белән ышанычлы идарә шартнамәләренә, муниципаль милеккә карата ия булу һәм (яки) файдалану хокукларын күчерүне күздә тоткан башка шартнамәләренә үтәлешен контрольдә тотуны гамәлгә ашыру;

- муниципаль мөлкәтне оператив идарә итү хокукында беркетү, түләүсез (вакытлыча) файдалануга тапшыру, муниципаль мөлкәтне ышанычлы идарә итүгә, карап тотуга (хезмәт күрсәтүгә) тапшыру, шулай ук аның сакланышын һәм нәтижәле файдалануын тикшереп тору;

- муниципаль мөлкәтне алга таба куллану өчен яраклы булмаган санны юкка чыгару;

- бурычлы муниципаль предприятиеләрнең эшчәнлегә турындагы мәсьәләләренә хәл иткәндә милекченең мәнфәгатләрен тәкъдим итү.

- милекнең катнаш рәвешә булган акционер жәмгыятьләренә идарә органның мәнфәгатләренә тапшыру;

- Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегә Башкарма комитеты күрсәтмәсе нигезендә муниципаль мөлкәтне залогка тапшыру.

5. Муниципаль мөлкәтне исәпкә алу

5.1. Муниципаль милекне исәпкә алу муниципаль милек реестрын алып бару юлы белән башкарыла.

5.2. Муниципаль милек реестрында исәпкә алу объектлары булып тора:
- муниципаль милектәге күчемсез милек (бина, төзелмә, корылма яки төзелеп бетмәгән төзелеш объекты, жир участогы, торак, торак булмаган

бина яки жир белән нык бәйләнгән бүтән объект, аның билгеләнешенә зыян китермичә күчүе мөмкин түгел, йә закон белән күчемсез милеккә караган башка мөлкәт);

- муниципаль милектәге күчемле мөлкәт, акцияләр, хужалык жәмгыятенә яисә ширкәтнең устав (жыелма) капиталындагы өлешләр (кертәмнәр) яки күчемсез мөлкәткә карамаган башка милек, аның бәясә тиешле муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары карарларында билгеләнгән күләмнән артып китә, шулай ук автоном һәм бюджет муниципаль учреждениеләренә беркетелгән һәм «Автономияле учреждениеләр турында» 2006 елның 3 ноябрәндәге №174-ФЗ Федераль закон нигезендә билгеләнгән аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт.

5.3. Гамәлдәге кануннарда билгеләнгән нигезләрдә һәм тәртиптә сатып алынган (төзелгән) муниципаль мөлкәт сатып алынган (файдалануга тапшырылган) көннән алып бер ай эчендә муниципаль милек реестрына кертеләргә тиеш.

5.4. Муниципаль учреждениеләр, шулай ук муниципаль мөлкәт объектларына ия юридик һәм физик затлар ел саен Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегә Башкарма комитетына, үзгәрешләр кертелгәннән соң, исәпкә алу объектларының күрсәткечләрен үзгәртү турындагы белешмәләренә тапшырырга тиеш.

5.5. Муниципаль мөлкәт тарафыннан аны муниципаль милек реестрына керткәнчә боерыклар рөхсәт ителми.

5.6. Муниципаль мөлкәтне исәпкә алу Россия Федерациясә Икътисадый үсеш министрлығының 2011 елның 30 августындагы №424 боерыгы нигезендә алып барыла «Жирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль мөлкәт реестрларын алып бару тәртибен раслау».

5.7. Муниципаль милек объектларыннан файдалануны алар бирелгән максатлар нигезендә тикшереп торуны Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегә Башкарма комитеты башкара.

6. Муниципаль мөлкәт белән алыш-бирешләр башкару

6.1. Муниципаль милеккә карата гражданлык законнарына каршы килми торган килешүләр булырга мөмкин:

- 1) сату-алу;
- 2) алышу;
- 3) түләүсез тапшыру;
- 4) арендалар;
- 5) залог;
- 6) түләүсез (ашыгыч) файдалануга;
- 7) ышанычлы идарә итү;
- 8) эчтәлек (хезмәт күрсәтү);
- 9) концессион килешүләр;
- 10) әйбер хокукларын билгеләү, үзгәртү һәм туктату белән бәйлә башка килешүләр.

7. Муниципаль милек объектларын түләүсез файдалануга тапшыру

7.1 Муниципаль мөлкәттән түләүсез файдалану шартнамәләрен төзү гамәлдәге законнар нигезендә конкурслар уздыру нәтижәләре буенча гына гамәлгә ашырыла.

Муниципаль мөлкәт федераль законнарда билгеләнгән очракларда торглар үткәрмичә түләүсез файдалануга бирелергә мөмкин.

7.2. Муниципаль мөлкәтне түләүсез файдалануга тапшыру турындагы карар Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегә Башкарма комитетының хокукый акты тарафыннан кабул ителә.

7.3. Муниципаль милектән түләүсез файдалану шартнамәсе буенча суд карарын Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегә Башкарма комитеты тапшыра.

7.4 Түләүсез файдалану шартнамәсенә гамәлдә булу вакыты Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегә Башкарма комитетының хокукый акты белән билгеләнә.

7.5. Түләүсез файдалану шартнамәсе гамәлдә булу тәмамлангач, муниципаль милекне алга таба куллану турында карар Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегә Башкарма комитетының хокукый акты тарафыннан кабул ителә.

8. Муниципаль залог фондын төзү һәм алардан файдалану тәртібе

8.1. Муниципаль инвестиция программаларын һәм активлар проектларын тәмин итү максатларында төзелгән кредит шартнамәләре буенча муниципаль берәмлекнең йөкләмәләрен үтәүне тәмин итү муниципаль залог фондының төп билгеләнеше булып тора. Әлеге пунктта каралган башка максатларда кредит шартнамәләрен төзү рөхсәт ителми.

8.2. Муниципаль залог фонды объектлары муниципаль милек, шул исәптән күчәмсез милек, һәм (яки) әйләнәштән алынган мөлкәттән, шулай ук башка затка закон белән тыелган таләпләрдән һәм хокуклардан тыш, мөлкәт хокуклары (таләпләр) булырга мөмкин.

Салым фондына кебек муниципаль объектлар кертелергә мөмкин:

1) күчәмсез милек объектлары, мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният объектларынан тыш (шул исәптән мәгариф оешмалары, мәдәният һәм сәламәтлек саклау оешмалары карамагындагы биналар һәм корылымнар);

2) Хужалык жәмгыятьләренең устав капиталларында пакетлар (өлешләр, кертәмләр);

3) күчәмлә милек.

Муниципаль залог фондының барлык объектлары да муниципаль милек булып тора.

Муниципаль залог фонды объектлары исемлегә Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегә Советы карары белән раслана.

8.3. Муниципаль салым фонды объектларын бәяләү гамәлдәге законнар

нигезендә бәйсез бәяләү оешмасы тарафыннан башкарыла.

9. Ышанычлы идарәгә муниципаль мөлкәт тапшыру

9.1. Оператив идарәдәге объектлардан тыш, муниципаль мөлкәт ышанычлы идарәгә тапшырылырга мөмкин.

9.2. Муниципаль мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәләрен төзү конкурслар яисә аукционнар уздыру нәтижәләре буенча Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль мөлкәт федераль законнарда билгеләнгән очракларда торглар үткәрмичә генә ышанычлы идарәгә тапшырылырга мөмкин.

9.3. Муниципаль мөлкәтне ышанычлы идарәгә тапшыру турындагы карар Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан кабул ителә.

9.4. Ышанычлы идарәгә тапшырылган мөлкәткә ия булу аркасында барлыкка килә торган жиләк-жимеш һәм керемнәр, ышаныч белән идарә итү шартнамәсендә билгеләнгән чикләрдә һәм шартларда, бюджетка күчәрелергә тиеш.

10. Муниципаль мөлкәт исемлеге

10.1. Муниципаль мөлкәт исемлеге төп фондларны исәптән чыгару тәртибе турындагы нигезләмә һәм муниципаль милектәге объектларны туктатылган яисә (һәм) гамәлгә ашырылмаган төзү буенча чыгымнар нигезендә башкарыла.

10.2. Алга таба эксплуатацияләү өчен яраксыз муниципаль мөлкәт исемлеген Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлеге Башкарма комитеты төп фондларны исәптән чыгару тәртибе һәм муниципаль милектәге объектларны туктатылган яисә (һәм) гамәлгә ашырылмаган төзү чыгымнары турындагы нигезләмәдә күрсәтелгән гаризага кушымта итеп бирелгән документлар нигезендә гамәлгә ашыра.

11. Бүләкләнә торган мөлкәтне муниципаль милеккә алу (иганә)

11.1. Бүләк алу (бүләктән баш тарту) турындагы карарны Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлеге Башкарма комитеты кабул итә.

11.2. Мөрәжәгатьне иганә иткәндә, билгеләнгән билгеләнүгә ярашлы рәвештә файдалану шарты белән, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлеге Башкарма комитеты иганә милкен файдалану буенча барлык операцияләрне аерым исәпкә ала.

12. Муниципаль мөлкәтне дәүләт милкенә тапшыру, муниципаль берәмлекләр арасында

12.1. Муниципаль мөлкәтне дәүләт милкенә тапшыру муниципаль берәмлек тарафыннан норматив хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

12.2. Муниципаль берәмлекләр арасында муниципаль мөлкәт тапшыру

федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, норматив хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

13. Хужасыз милеккә муниципаль милек хокукын тану күчемсез әйбер

13.1. хужасыз күчемсез әйберләр Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлеге Башкарма комитеты гаризасы буенча күчемсез мөлкәткә хокукны дәүләт теркәвенә алучы орган тарафыннан исәпкә алына.

13.2. Хужасыз күчемсез әйбер исәпкә куелган көннән соң бер ел узгач, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлеге Башкарма комитеты әлеге әйбергә муниципаль милек хокукын тану турында дөгъва гаризасы белән судка мөрәжәгать итә.

13.3. Суд карары муниципаль милекнең күчемсез милеккә хокукын дәүләт теркәвенә алу һәм муниципаль милек реестрына кертү өчен нигез булып тора.

14. Муниципаль мөлкәтнең идарә, эш итү һәм аңа ия булуын тикшереп тору

14.1. Муниципаль мөлкәт идарәсен һәм аның карамагын тикшереп тору Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

14.2. Муниципаль мөлкәткә ия булуны һәм алардан файдалануны тикшереп тору Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан тикшерүләр үткәру регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

14.3. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлеге Башкарма комитеты муниципаль учреждениеләр, шулай ук башка юридик затлар эшчәнлегенә гамәлдәге законнар кысаларында муниципаль мөлкәтне билгеләү һәм аның сакланышыннан файдалануны тикшереп тору өлешендә документаль һәм башка тикшерүләр билгели һәм үткәрә.

14.4. Муниципаль учреждениеләр, башка юридик затлар житәкчеләре муниципаль мөлкәт белән эш итүнең барышы турында кирәкле документлар һәм белешмәләр тапшырырга тиеш.